

Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottopäätös

Opetusluvan myöntäminen

Tämä päätös on julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 28 d §:n tarkoittama automaattista ratkaisumenettelyä koskeva käyttöönottopäätös. Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönoton edellytyksistä on säädetty hallintolain (434/2003) 8 b luvussa ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvussa.

Automaattisen ratkaisumenettelyn kohde

Opetusluvasta säädetään ajokorttilaissa (386/2011). Opetusluvan haltija voi antaa kuljettajaopetusta luvalla mainituille oppilaille. Opetusluvan myöntää Liikenne- ja viestintävirasto.

Opetusluvan myöntäminen on hakemusasia, joka käynnistyy asianosaisen omasta aloitteesta. Opetusluvan myöntämistä koskevissa automaattisissa ratkaisuissa päätöksentekomenettely kohdennetaan hakemuksen jättäneeseen opetusluvan hakijaan. Jos hakemus kohdistuu useampaan asianosaiseen, hakemusasiaan ei kohdisteta automaattista ratkaisumenettelyä.

Opetusluvan myöntämisestä säädetään ajokorttilain 42-44 §:ssä. Myöntämisen edellytysten tarkistaminen perustuu Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien liikenneasioiden rekisterin tietoihin sekä Oikeusrekisterikeskuksen rikosrekisterin ja sakkorekisterin tietoihin.

Ajokorttilain 42 § 3 momentin 3 kohdan mukaan hakijaa ei ole pidettävä henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan opetustehtävään sopivana, jos hän on rikosrekisteriin tai sakkorekisteriin sisältyvien tietojen perusteella osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton opetustehtävään. Koska lainsäädäntö ei tarkkaan määrittele huomioitavia tekoja, näiden arvioinnissa tarvitaan ihmistä.

Opetuslupa voidaan myöntää automaattista ratkaisumenettelyä hyödyntäen vain, jos sekä liikenneasioiden rekisterin tiedot että rikos- ja sakkorekisterin tiedot mahdollistavat tämän. Jos hakijan edellytykset eivät täyty liikenneasioiden rekisteristä ilmenevistä tiedoista tai jos hakijalla on merkintöjä rikos- ja/tai sakkorekisterissä, päätös annetaan aina virkamiehen toimesta. Tämän lisäksi päätöstä ei voida antaa automaattista ratkaisumenettelyä hyödyntäen silloin, kun opetuslupaa on haettu kahdelle opettajalle ja/tai kahden henkilön opettamista varten, sillä ajokorttilain 44 §:n 2 momentin mukaista sukulaisuussuhdetta ei voida tutkia automaattisesti, vaan tämän arviointiin tarvitaan ihmistä.

Ajokorttilain 44 §:n mukaan hakijalle voidaan myöntää enintään kolme opetuslupaa kolmen vuoden aikana. Jos hakija on ajokorttia suorittavan isä tai äiti, isoisä tai isoäiti, huoltaja, lapsi, lapsenlapsi tai sisarus, myönnettävien opetuslupien määrää ei kuitenkaan ole rajoitettu. Jos opetuslupien määrä ylittää laissa mainitun rajan, päätöstä ei voida antaa automaattista ratkaisumenettelyä hyödyntäen.

Automaattinen ratkaisumenettely perustuu ennalta laadittuihin ja dokumentoituihin käsittelysääntöihin, joilla kuvataan opetuslupahakemuksen käsittelyä ja ratkaisemista automaattisessa tietojen käsittelyssä. Käsittelysäännöissä kuvataan tarkemmin laissa mainittujen tekijöiden ohella sellaiset muuttujat, jotka vaikuttavat siihen, voiko hakemusasiaan soveltaa automaattista ratkaisumenettelyä. Lisäksi käsittelysäännöissä kuvataan miten ja millä tiedoilla automaattinen ratkaisu muodostetaan.

Mikäli rekistereiden tietojen perusteella ei voida myöntää opetuslupaa automaattisena ratkaisumenettelynä, hakemus käsitellään ja päätös annetaan virkamiehen toimesta hallintolain mukaisesti.

Hakijalle ei ajokorttilain 95 §:n 2 momentin mukaisesti anneta luvan lisäksi muuta päätöstä eikä valitusosoitusta, jos hänelle myönnetään lupa hakemuksen mukaisesti. Automaattisesta ratkaisumenettelystä annetaan tieto hakijalle, kun hän hakee opetuslupaa.

Käyttöönotto

Opetusluvan myöntämistä koskeva automaattinen ratkaisumenettely voidaan ottaa käyttöön 17.11.2025. Opetusluvan myöntämistä koskevassa automaattisessa ratkaisumenettelyssä on toteutettu edellä hallintolain ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain vaatimukset automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotolle.

Perustelut automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotolle

Liikenne- ja viestintävirasto katsoo toimintaprosessin täyttävän laissa säädetyt sisällölliset ja menettelylliset vaatimukset ja että ne on dokumentoitu sekä testattu huolellisesti. Automaattinen ratkaisumenettely täyttää oikeusturvalle ja hyvälle hallinnolle säädetyt vaatimukset sekä laissa säädetyt edellytykset.

Tietosuoja ja oikeussuojakeinot

Automaattisen ratkaisumenettelyn tulee täyttää EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679, jäljempänä tietosuoja-asetus) 22 artiklan edellytykset. Tietosuoja-asetuksen mukaan henkilöllä (rekisteröity) on oikeus vaatia, että ihminen osallistuu tietojen käsittelyyn. Tämä oikeus on toteutettu hallintolain 53 f §:n mukaisella oikeussuojaedellytyksellä siten, että henkilö voi vaatia automaattisesti muodostettuun ratkaisuun oikaisua tekemällä oikaisuvaatimus. Automaattisesti muodostetussa ratkaisussa (pätös) on erikseen annettu ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemistä varten. Automaattisessa ratkaisumenettelyssä annetussa ratkaisussa ilmoitetaan, että asia on ratkaistu automaattisesti.

Hallintolain 53 f §:n mukaan oikaisuvaatimusmenettelyä ei edellytetä silloin, kun automaattisessa ratkaisumenettelyssä hyväksytään asianosaisen vaatimus eikä asiassa ole muita asianosaisia.

Koska opetusluvassa automaattinen ratkaisumenettely on mahdollista vain silloin, kun opetuslupa myönnetään hakemuksen mukaisesti yhdelle hakijalle, ei oikaisuvaatimusmenettely ole tarpeen.

Käyttöönottopäätöksen perusteena olevat asiakirjat

Liikenne- ja viestintävirasto on arvioinut ja toteuttanut automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa koskevat vaatimukset siten, kuin niistä säädetään hallintolaissa ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa. Tämän käyttöönottopäätöksen perusteena ovat seuraavat asiakirjat:

1. Automaattisen ratkaisumenettelyn käsittelysäännöt
2. Laadun varmistamisen ja -valvonnan sekä virhetilanteiden käsittelyn käytännöt automaattisissa ratkaisumenettelyissä
3. Tehtäväjaon dokumentointi

Sovelletut säännökset

EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679, 22 art.
Hallintolaki (434/2003) 53 e-g §
Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) 28 a-g §
Ajokorttilaki (386/2011) 42-44 §, 95 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §)

Lisätietoja

Tämä käyttöönottopäätös on nähtävillä liikenne- ja viestintäviraston verkkosivuilla. Lisätietoja automaattisesta ratkaisumenettelystä voi tiedustella kirjaamo@traficom.fi

Päätöksen tekijän ja esittelijän allekirjoitukset

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Henna Antila
osastopäällikkö

Joel Juutinen
asiantuntija